

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 136/05
09.11.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Ljubice Milutinović i Nede Antić, članova veća, u parnici tužioca profesora AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tuženog "BB", čiji su punomoćnici BV advokat i BG advokat, radi naknade štete, vrednost spora 600.000,00 dinara, u sednici veća održanoj dana 9.11.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Pančevu P. broj 1/02 od 31.03.2005. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Pančevu P. broj 1/02 od 31.03.2005. godine usvojen je tužbeni zahtev tužioca i obavezan tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede autorsko-moralnih prava isplati iznos od 600.000,00 dinara sa zakonskom kamatom od 18.09.2002. godine kao dana podnošenja tužbe do isplate, kao i da mu plati troškove parničnog postupka u iznosu od 183.400,00 dinara sa zakonskom kamatom počev od 31.03.2005. godine do isplate u roku od 15 dana.

Protiv presude Okružnog suda u Pančevu, žalbe su izjavili punomoćnici tuženog BG advokat i BV advokat, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 372. ZPP, pa je našao:

Žalbe tuženog su osnovane.

Prvostepeni sud je na osnovu izvedenih dokaza utvrdio da je tužilac profesor ____, da se bavi izdavanjem predškolskih svezaka i da je kao autor izdao oko 20 vrsta predškolskih svezaka i to prvi put kao isključivi autor za predškolsku svesku 1998. godine koju je zaštitio kod Jugoslovenske autorske agencije dana 30.07.1998. godine pod brojem 02-26/98. Od 1998. godine predškolska sveska štampala se u godišnjem tiražu od 3 do 4.000 primeraka, a zbog pojave konkurencije u međuvremenu smanjio se tiraž. Tužiočevu predškolsku svesku štampala je Štamparija "VV", a distribuciju svezaka vršila je firma "GG" koju vodi tužiočev sin. Predškolske sveske koje je prodavao tuženi su u pogledu cene znatno jeftinije iako između njih postoje elementi identičnosti i sličnosti na 54 od ukupno 64 strane bez korica. Tuženi je koristio metode kopiranja da bi se definisao izgled strane za jednu grupu upoređivanih strana a u drugoj grupi preuzeta je i ideja ili se sadrže pojedini ili isti crteži. Tuženi je pred Trgovinskim sudom u Pančevu upisan kao društvo sa ograničenom odgovornošću za izdavačku delatnost i štampanje. Na osnovu otpremnice broj 5/02 od 16.09.2002. godine utvrđeno je da je svedok DD kupio pet komada svezaka od tuženog a na osnovu otpremnice od 7.02.2002. godine utvrđeno je da je ĐĐ kupila jednu svesku od tuženog putem pošte. Veštačenjem preko veštaka EE utvrđene su sličnosti i identičnosti grafičkih elemenata predškolskih svezaka tužioca i predškolskih svezaka koje je štampao tuženi odnosno koje nose oznaku izdavača "ŽŽ", a koje je tužilac dobio od DD i ĐĐ.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtev tužioca na osnovu člana 172. do 180. Zakona o autorskim i srodnim pravima u vidu neimovinske štete zbog povrede moralnih autorskih prava. Dosuđen je iznos od 600.000,00 dinara koji predstavlja po mišljenju prvostepenog suda satisfakciju zbog povrede autorskog prava tužioca od strane tuženog.

Vrhovni sud smatra da su žalbe tuženog osnovane. Naime, osnovano se u žalbi tuženog ističe da je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, jer presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, pošto u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, a i u delu ukoliko su navedeni ostali su nejasni i nedorečeni. Ovo stoga što se u obrazloženju prvostepene presude ne navodi koja moralna prava autora su povređena, već se pre da zaključiti da se radi o povredi imovinskih prava, ako se prihvati istinitost utvrđenih činjenica. Moralna prava autora mogu biti povređena na različite načine i to bilo u pogledu povreda prava paterniteta, prava na naznačenje imena, prava objavljivanja, prava na zaštitu integriteta dela, ili prava na suprotstavljanje nedostiznom iskorišćavanju dela. Stoga je nesumnjivo bilo potrebno utvrditi o kakvoj povredi moralnih prava se radi, pa tek potom odlučivati o postavljenom zahtevu za naknadu nematerijalne - moralne štete autora. Prodaja svezaka i iskazana sličnost u sveskama ne predstavlja elemente povrede autorskog dela a posebno ne povrede moralnog autorskog prava. Stoga se osnovano u žalbi tuženog ističe da nisu utvrđene ni odlučne činjenice za pravilno presuđenje, zbog čega je i činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno.

Prihvatajući kao osnovanim žalbene navode tuženog, Vrhovni sud je ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

prvostopenom sudu na ponovno saslušanje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je dužan da postupi po primedbama iz ovog rešenja i da u ponovnom postupku utvrdi činjenično stanje iz koga će se nesumnjivo moći utvrditi koje od moralnih autorskih prava tužioca je povređeno, na koji način, pa tek potom odlučiti o nematerijalnoj šteti i tužbenom zahtevu koji je na taj način postavljen.

Primenom člana 374. stav 1. tačka 3. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Vladimir Tamaš, s.r.

Za tačnost otpravka

dc